

УДК 657:336.22

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ 2 % ЄДИНОГО ПОДАТКУ НА ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Автор – Костянтин Жишко¹, студ. гр. ОО-22мп
Науковий керівник – доц. каф. девелопменту нерухомості,
обліку та маркетингу Ганна Кузнецова²

¹es19950404@gmail.com, ²makarova.hanna@pdaba.edu.ua

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

15 березня 2022 року Президент України підписав Закон України № 2120-ІХ, яким були внесені зміни до Податкового кодексу України щодо значного зменшення податкового навантаження на бізнес. Також, 24.03.2022 року Верховна Рада України прийняла ще один Закон України № 7190 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства на період воєнного стану», яким внесено зміни до Закону України № 2120-ІХ у частині врегулювання питання здійснення оподаткування суб'єктів господарювання під час дії воєнного стану, який набере чинності найближчим часом після його опублікування. Так, внесені зміни дозволяють з 01 квітня 2022 року суб'єктам господарювання з річним доходом у розмірі до 10 млрд та незалежно від кількості осіб, що перебувають з ними у трудових відносинах стати платником єдиного податку 3 групи та платити єдиний податок зі спеціально встановленою ставкою 2 %. Даний податок замінить на період дії воєнного стану податок на доходи та податок на додану вартість [1].

Платники податків, які на момент прийняття вищезазначеного Закону були платниками єдиного податку 3 групи мають змогу теж перейти на особливу форму оподаткування та сплачувати 2 % від отриманого доходу.

Для переходу на особливу форму оподаткування суб'єкту господарювання необхідно подати заяву до останнього числа місяця, що передує періоду переходу на спрощену систему оподаткування, до контролюючого органу за місцем податкової адреси. Тобто, для переходу на спрощену систему з 01 квітня 2022 року, заяву необхідно було подати не пізніше 31.03.2022 року, однак у разі подання заяви з 01.04.2022 року, платник податку буде вважатися платником єдиного податку третьої групи з особливостями – з наступного дня після подання такої заяви [2].

Податковим (звітним) періодом для платників єдиного податку три групи, які використовують особливості оподаткування буде календарний місяць. Платники податків подаватимуть до контролюючого органу податкову декларацію платника єдиного податку у строки, встановлені для

місячного податкового (звітного) періоду, тобто протягом 20 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця.

Однак, якщо платник податку – фізична особа, що використовує особливі умови оподаткування та визначає єдиний соціальний внесок, подає звітність за звітний період – грудень, як податкову декларацію платника єдиного податку за IV квартал податкового (звітного) року, де розраховують зобов'язання платників єдиного податку нарастаючим підсумком та визначають відомості про суми єдиного внеску, нарахованого, обчисленого і сплаченого в порядку, визначеному законом для даної категорії платників.

Платники єдиного податку третьої групи, які використовують особливості оподаткування, встановлені цим пунктом, що зобов'язані визначити загальне мінімальне податкове зобов'язання платників єдиного податку, подають звітність за звітний період – грудень як податкову декларацію платника єдиного податку за IV квартал податкового (звітного) року, де розраховують зобов'язання платників єдиного податку нарастаючим підсумком, загальне мінімальне податкове зобов'язання.

Сплата податкового зобов'язання здійснюється платником податків протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем, відповідного граничного строку, встановленого для подання декларації [2].

Платники податку на прибуток, чий річний дохід не перевищує 40 млн грн у разі переходу на спрощену систему оподаткування з використанням особливостей оподаткування або відмови від такої системи оподаткування, зобов'язані подати податкову декларацію з податку на прибуток підприємств за ті періоди, у яких платник податків був таким платником податку на прибуток підприємств.

Законом № 2120-IX встановлено виключення для окремих суб'єктів господарювання, які не мають права стати платниками єдиного податку 3 групи зі сплатою єдиного податку за ставкою 2 %. Такими суб'єктами є:

- суб'єкти господарювання (юридичні особи та фізичні особи – підприємці), які здійснюють;
- діяльність з організації, проведення азартних ігор, лотерей (крім розповсюдження лотерей), парі (букмекерське парі, парі тоталізатора);
- обмін іноземної валюти;
- виробництво, експорт, імпорту, продаж підакцизних товарів (крім роздрібного продажу паливно-мастильних матеріалів в ємностях до 20 літрів та діяльності фізичних осіб, пов'язаної з роздрібним продажем пива, сидру, пері (без додання спирту) та столових вин);
- видобуток, реалізацію корисних копалин;
- страхові (перестрахові) брокери, банки, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, установи

накопичувального пенсійного забезпечення, інвестиційні фонди і компанії, інші фінансові установи, визначені законом; реєстратори цінних паперів;

- представництва, філії, відділення та інші відокремлені підрозділи юридичної особи, яка не є платником єдиного податку;
- фізичні та юридичні особи – нерезиденти [1].

Суб'єктам господарювання, які оберуть третю групу єдиного податку за ставкою 2 % доходу, на час переходу на спрощену систему оподаткування перебуватимуть у статусі платника ПДВ, реєстрація платника ПДВ не анулюється, а є призупиненою на період перебування такого суб'єкта господарювання на третій групі єдиного податку за ставкою 2 % доходу.

Оскільки у суб'єкта господарювання на третій групі єдиного податку за ставкою 2 % доходу відсутні об'єкти оподаткування податком на додану вартість та з врахуванням пунктів 9.5 підрозділу 8 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України (далі – Кодекс) і 49.2 розділу II Кодексу у такого суб'єкта господарювання відсутній обов'язок щодо нарахування, сплати та подання податкової звітності з податку на додану вартість з операцій з ввезення та з постачання товарів, робіт та послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, та які здійснені в період перебування на такій спрощеній системі оподаткування [2].

Платники ПДВ позбавляються права на складання податкових накладних та розрахунків коригування до них за операціями, що здійснені в період перебування такого суб'єкта господарювання на третій групі єдиного податку за ставкою 2 % доходу.

Після припинення або скасування дії воєнного стану, платники єдиного податку третьої групи, які на день припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану на території України використовували особливості оподаткування автоматично з першого дня місяця, наступного за місяцем припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану на території України, вважатимуться такими, що застосовують систему оподаткування, на якій такі платники податку перебували до обрання особливостей оподаткування.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.2010 р. зі змінами та доповненнями. Законодавство України. [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

2. Питання – відповіді щодо особливостей переходу платників на спрощену систему оподаткування. Пресслужба Державної податкової служби України. [Електронний ресурс]. URL: <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/578879.html>